

بحران کرونا چطور طلا و مس را همگام کرد؟

در حالی که طی چند دهه اخیر معمولاً یک رابطه معکوس بین قیمت جهانی طلا و مس برقرار بوده است، در سال جاری میلادی تحولات ناشی از شیوع جهانی ویروس کرونا این رابطه را بر هم زده و مدتی است که طلا و مس به طور هم‌زمان در حال فتح قله‌های جدید هستند.

طی دهه های اخیر معمولاً یک رابطه معکوس بین قیمت مس و قیمت طلا در بازارهای جهانی وجود داشته است؛ یعنی قیمت یکی از آنها در حال افزایش بوده، کاهش قیمت دیگری امری کاملاً محتمل قلمداد می شده است.

به عنوان مثال، قیمت طلا در زمان بروز رکود اقتصادی افزایش می یابد، زیرا سرمایه گذاران به دنبال یک پناهگاه امن برای سرمایه گذاری می گردند. در مقابل، قیمت مس به دلیل افت فعالیت های تولیدی و ساخت وساز کاهش پیدا می کند. اما گاهی اتفاقات غیرمنتظره ای رخ می دهد که باعث می شود قیمت مس و طلا برخلاف روال معمول، در جهتی یکسان حرکت کند. قیمت مس در بازارهای جهانی که در اواخر ماه مارس [اوایل فروردین ماه] کف 30 ماهه خود را لمس کرده بود، اکنون با بیش از 40 درصد افزایش نسبت به آن زمان به مرز 6500 دلار در هر تن رسیده است. از سوی دیگر، قیمت طلا نیز که هفته گذشته رکورد تاریخی خود را شکست، در آستانه عبور از مقاومت 2000 دلاری قرار دارد؛ اتفاقی که ممکن است همین هفته رخ دهد و کار به پایان سال (طبق پیش بینی های قبلی کارشناسان) نکشد. در حالی که جهان همچنان اسیر ویروس کروناس و اقتصاد اغلب کشورهای جهان همچنان نامطمئن و متزلزل به نظر می رسد، سرمایه گذارانی که روی طلا و مس شرط بندی کرده اند، نشان داده اند که به فرمول موفقیت دست یافته اند.

روند صعودی کنونی در بازار طلا از اواخر سال 2018 یعنی زمانی که شیور جنگ تجاری بین آمریکا و چین به صدا در آمد و چشم انداز اقتصاد جهانی را تیره کرد، آغاز شد. از طرفی کاهش نرخ بهره در آمریکا نرخ بازدهی اوراق قرضه ده ساله دولت این کشور را کاهش داد و باعث شد که طلا در بازارهای جهانی بیشتر بدرخشد. قیمت طلا که قبل از آن چند سالی را کد مانده بود، از نوامبر 2018 [آبان 1397] تا اواخر 2019 حدود 25 درصد رشد کرد و به 1515 دلار رسید.

در ادامه، تبعات اقتصادی بحران جهانی کووید-19 قیمت طلا را به سمت قله های جدید سوق داد. سرمایه گذاران به دلیل ترس از طولانی شدن بحران کووید-19 به بازار طلا روی آوردند تا همچون گذشته، امنیت را در این بازار جستجو کنند. در شش ماهه نخست سال جاری میلادی صندوق های سرمایه گذاری دارای پشتوانه طلا حدود 40 میلیارد دلار در بازارهای سهام جهان نقدینگی جذب کردند که این رقم یک رکورد تاریخی به شمار می رود. طی این مدت شاخص ارزش دلار آمریکا نیز کاهش یافته و این مسئله باعث شده است که خرید طلا برای دارندگان سایر ارزهای معتبر جهانی ارزان تر تمام شود و در نتیجه تقاضای آنها برای طلا افزایش یابد.

فدرال رزرو (بانک مرکزی آمریکا) پس از آغاز بحران کرونا طی چند مرحله نرخ بهره پایه در آمریکا را به صفر تقلیل داد و در حال حاضر نیز با توجه به افزایش موارد ابتلا به کووید-19 در آمریکا &ndash؛ که می تواند روند بازگشت اقتصاد این کشور به وضعیت عادی را دچار اختلال کند- افزایش مجدد نرخ بهره پایه امری غیرمحتمل است. ماه گذشته «جروم پاول» رئیس فدرال رزرو تأکید کرد که در این شرایط حتی به افزایش نرخ بهره پایه فکر هم نمی کند. از طرفی اقتصاد چین به عنوان اولین کشور که درگیر بحران کرونا شد، در مسیر بهبود سریع گام برمی دارد. چین بزرگترین بازار خرده فروشی طلا در جهان است و افزایش تقاضای طلا در این کشور به افزایش قیمت جهانی طلا کمک می کند.

سقوط و صعود قیمت مس در سال جاری میلادی داستان جالب تری است! قیمت مس در بازارهای جهانی از اوایل ژانویه تا اواسط مارس [اواسط دی ماه تا اواخر اسفندماه 1398] به دلیل شیوع ویروس کرونا در چین &ndash؛ که به تنهایی حدود نیمی از مصرف مس در جهان را به خود اختصاص داده است- بیش از 25 درصد کاهش یافت. اما در ادامه، چین موفق شد زودتر از سایر کشورهای جهان شیوع ویروس کرونا را تا حدی زیادی کنترل کند و این موفقیت باعث شد که روند بهبود اقتصاد این کشور نیز زودتر آغاز شود. اخیراً گروه خدمات مالی و بانکداری سیتی گروپ در گزارشی اعلام کرد که تقاضای مس در چین طی ماه ژوئن نسبت به ماه مشابه سال گذشته 5.5 درصد افزایش یافته است که این میزان رشد تقاضا، دست کم در دو سال اخیر یک رکورد محسوب می شود.

در حالی که سرمایه گذاری در چین برای خروج کامل از بحران کرونا همچنان با سرعت خوبی ادامه دارد، قاره آمریکا هنوز با بحران کرونا درگیر است. آمریکای جنوبی اکنون به کانون اصلی شیوع ویروس کرونا در جهان بدل شده است و از آنجا که کشورهای آمریکای جنوبی سهم قابل توجهی از معادن مس جهان را در اختیار دارند، عرضه مس در بازارهای جهانی بر اثر شیوع گسترده ویروس کرونا در این کشورها محدودتر شده است. برخی معادن مس در کشور پرو تعطیلی شده اند و در شیلی (بزرگترین تولیدکننده مس در جهان) نیز اغلب شرکت های تولیدکننده مس با ظرفیت کمتری مشغول فعالیت هستند. از طرفی خطر اعتصاب کارگران معادن در این کشورها وجود دارد و این مسئله نیز خود تهدیدی جدی برای عرضه جهانی مس به شمار می رود.

مشخص نیست که افزایش قیمت مس به دلیل بهبود سرمایه گذاری در بزرگترین مصرف کننده این فلز (چین) و درگیر بودن بزرگترین عرضه کنندگان آن (شیلی و پرو) با بحران کرونا، چه مدت ادامه خواهد یافت. البته موتور سنتی بازار مس یعنی «رشد اقتصاد جهانی» این روزها خوب کار نمی کند. افزایش موارد ابتلا به کووید-19 در قاره آمریکا یا دیگر نقاط جهان می تواند تقاضا برای لوازم خانگی، خودرو و سایر کالاهای وابسته به مس را کاهش دهد.

با این حال، «جف کوری» رئیس بخش تحقیقات کالاهای خام در شرکت خدمات مالی و بانکداری گلدمن ساکس معتقد است که با توجه به توافق رهبران اروپایی بر سر اتخاذ محرک های اقتصادی جدید و احتمال افزایش سرمایه گذاری دولت های اروپایی در حوزه هایی مانند شبکه های توزیع برق و مزارع خورشیدی که نیاز به حجم عظیمی از انواع فلزات دارند، افزایش تقاضای مس از سوی این کشورها محتمل خواهد بود.

از طرفی این اقتصاددان انگلیسی-آمریکایی معتقد است که عواملی مانند تضعیف دلار و نرخ های بهره پایین که به نظر می رسد دست کم تا پایان سال جاری میلادی برقرار باشند، به رشد قیمت طلا کمک خواهد کرد و بدین ترتیب رشد هم زمان قیمت طلا و مس می تواند همچنان ادامه پیدا کند.